

Spelarit 2-2013

Helsingin pitäjän tanhujat ja spelarit ry

**Kevätpilkistys
13.4.2013**

Vuosisataista kauneutta - mietteitä kansallispuvuista

Läheltä katsottuna ompeleiden jäljet ja käänteiden paikat näkyvät kankaassa selvästi. Olen taas justeraamassa jälkikasvun kansallispuvua sopivan kokoiseksi. Olen useammankin kerran päästänyt helmakäänteitä ja olkasaumoja sopiviksi. Tässä on jotakin viehättävää, tämä ei tosiaankaan ole kertakäyttökulttuuria. Toisin kuin nykyjuhlamekot, joita hädin tuskin kehdataan pitää useampaa kertaa, kansallispuvua on todellakin tarkoitus käyttää monta kertaa ja siirtää jopa seuraavalle sukupolvelle edelleen käytettäväksi.

Puvut on myös tehty muutosmahdollisuus huomioiden. Esimerkkisi vuorikangas on ensin ommeltu päällikankaaseen ja vasta sitten kappaleet yhteen. Jos haluaa saumojen paikkaa siirrellä, ei tarvitse vuoria irrottaa. Liivihameiden olkasaumoihin ja helmoihin on varattu kasvun varaa ja realistisesti ajatellen kasvuvaraa on jätetty sivusaumoihinkin.

Minua viehättää myös suomalaisten kansallispuvujen kauneus. Useimmat eivät ole kovin kruusattuja, mutta jaksan aina ilahtua vaikkapa umpituttujen Munsalan

puvun sinisen ja valkoisen, ja Hämeen puvun punaisen ja valkoisen yhdistelmästä. Toisaalta mielikuvitusta ja luovuuttakin on entisajan käsityön tekijöillä riittänyt. On monenlaisia päähineitä, taskuja ja vöitä, on liivin poimutuksia ja napituksia ja nyöriytyksiä, karjalaisten pukujen upeista kirjailuista puhumattakaan.

Nämä kaikki on luotu aikana, jolloin kaikki tosiaan tehtiin työllä käsin. Pelkästään tarkoituksenmukaisuutta ajatellen kirjailut ja poimutukset olisivat turhaa työtä, mutta se on haluttu tehdä. Puvut kertovat siis niin kauneuden kaipuusta kuin kauneuden tajustakin, sekä utteruudesta ja käsityötaidosta.

Kertovat puvut kotiseuturakaudestakin. Eri alueille on syntynyt omansalaisia pukuja. Ehkä ne luonteestakin jotakin kertovat, kun esimerkiksi juhlimisen päälle ym-

märtävät karjalaiset ovat halunneet pukunsa erityisen kauniisti koristella. Kun pukuja vähän tuntee, on myöskin hauska katsella eri alueiden pukuja ja huomata, kuinka vaikkapa länsisuomalaiset puvut ovat tyypillisesti tietynlaisia ja itäsuomalaiset toisenlaisia – ja että vaikkapa Helsingin pitäjän puku vaakaraitoinen on saanut vaikutteita Virossa!

Kaikkea tätä ajatellen on vähän sääli, että kansallispukuja yleisesti käytetään vähän. Mutta on mukavaa, että meillä kansantanssijoilla on luonteva tilaisuus pitää niitä esiintymisissä, niin kuin tämän kevään Kevätpilkistyksessä. Meillä oli nyt aiempaa isompi lasten ja nuorten ryhmä, ja oli erityisen mukavaa nähdä heitä näissä puvuissa.

Kansallispuvun käytössä pitäisi noudattaa kaikenlaisia sääntöjä. Tiedetyt perussäännöt onkin hyvä muistaa, pitää pitkät hiukset kiinni ja käyttää sopivia jalkineita jne. Ikävintä on kuitenkin jättää puku käyttämättömänä kaappiin.

Tarja Lahtinen

Väritä Teijan ja Annan puvut.

YSTÄVÄN MUISTOLLE

HILDING HAAPARINNE 20.5.1931 – 16.3.2013

Hyvä ystävämme, yksi Helsingin pitäjän tanhuajat ja spelarit ry:n perustajajäsenistä, tanhuohjaaja Hilding Haaparinne on kuollut jonkin aikaa sairastettuaan.

Viimeksi tapasimme Hildingin helmikuussa. Vietimme aurinkoista, rattoisaa iltapäivää, söimme kalakeittoa ja muistelimme yhteisiä tanhuaikoja: harjoituksia, kursseja, esiintymisiä, matkoja ja erilaisia tapahtumia, joita on yhdessä koettu. Olemme tunteneet Hildingin vuodesta 1979, jolloin vielä tanssimme Vantaan Kansantanssijoissa. Tutustuimme, kun osuimme Ullan ja Hildingin vastapareiksi Repolan katrillia harjoiteltaessa. Siitä alkoi yli kolmekymmentä vuotta kestänyt ystävyys. Helsingin pitäjän tanhuajat ja spelarit ry:n perustamisesta lähtien tanhusimme ja soitimme Ullan ja Hildingin ohjauksessa. Kun Hilding viime tapaamisemme jälkeen lähti ko-

tiin, emme arvanneet, että erojaishalauus jäisi viimeiseksi. Kolme vuotta sitten hyvästelimme Ullan samalla tavoin.

Hilding tutustui kansantanssiin Ullan kautta. Hän on tanssinut Ullan kanssa viisikymmentäviisi vuotta. Ensimmäinen kansantanssiyhdistys, jossa Ulla ja Hilding tanssivat, oli Drumsö Ungdomsförening Helsingissä. Seuraava yhdistys oli Tölö Arbetets Vänner. Hilding kertoi, että hän ei ollut erityisemmin kiinnostunut kansantanssista, mutta Ulla ”pakotti” hänet mukaan ensimmäisiin harjoituksiin. Sen jälkeen tanhu muodostui keskeiseksi asiaksi Ullan ja Hildingin elämässä. Hän opetteli nuorena tanssimaan myös Åke Blomqvistin tanssikoulussa. Aivan alkuaikoina Ulla ja Hilding harrastivat kilpatanssia.

Ohjaajana Hilding on ollut muun muassa seuraavissa yhdistyksissä: Drumsö Ungdomsförening, Ringen, Vantaan Kansantanssijat, Spjutsunds folkdansare, Jakkarby folkdansare, Borgå Salongdansare, Helsingin pitäjän tanhuajat ja spelarit, Helsingin folkdansare, Jupperin Flikat Espoossa sekä ollut puuhämiehenä Katrillissa. Hilding on käynyt muun muassa Nuorisoliiton ohjaajakurssin ja Ringenin, SKY:n sekä Nordlekin järjestämällä erilaisilla kursseilla. Viimeksi Hilding on ollut ohjaajana Helsingin pitäjän tanhuajat ja spelarit -yhdistyksessä,

Ullan ja Hildingin 75-vuotispäivät

jossa opeteltiin Ullan ja Hildingin tallentamaa Helsingin pitäjän franseesia. Hilding ei loppuaikoina terveydellisistä syistä ohjannut, mutta neuvoi, miten kyseistä franseesia tanssitaan.

Ohjaamisen lisäksi Hilding on ollut johtokunnan jäsen. Toimitimme vajaat kymmenen vuotta yhdessä yhdistyksen Spelarit-lehteä. Ullan kanssa Hilding on hoitanut aktiivisesti suhteita ystäväseuroihin, muun muassa Ruotsin Järva Gilleen. Hän on ollut Seurasaari-säätiön hallituksen jäsen yli kaksikymmentä vuotta ja myös tanssitupatoiminnan yhdyshenkilö. Hän on puuhannut yhdistyksen toimikunnissa, järjestellyt tilaisuuksia, hankkinut seuralle avustuksia ja tarvikkeita, järjestänyt kirpputoreja, myyjäisiä, ilmapallojen myyntiä ja jouluna lahjojen paketointia varojen hankkimiseksi. Vapaa-aikoinaan hän on tehnyt erilaisia puutöitä myytäväksi. Hän on myös suunnitellut Helsingin pitäjän tanhuujat ja spelarit ry:n logon ja suunnitellut ja valmistanut yhdistyksen lipun sekä standaareja. On tuntunut, että hänen energiansa on ehtymätön.

Esiintymisiä on ollut Suomessa ja ulkomailla niin paljon, että luetteloa niistä on aivan mahdotonta tehdä. Ulla ja Hilding ovat ottaneet osaa lukuisiin festivaaleihin ja kansantanssitapahtumiin Suomessa, Ruotsissa, Norjassa, Tanskassa, Islannissa, Färssaarilla, Englannissa, Itävallassa, Ranskassa, Saksassa, Belgiassa, Hollannissa ja Virossa. He ovat myös opettaneet ulkomailla suomalaisia kansantansseja.

Eeva ja Hilding Kevätpilkistyksessä v. 2012 .

Kuvat Eeva ja Veijo Honkanen

Ulla ja Hilding ovat osallistuneet kilpailuihin ja voittaneet kultamitalin polkkatanssin SM-kisoissa vuonna 1985 ja 1987. Hopeaa he voittivat 1982 ja 1986 sekä pronssia 1981 ja 1984. He osallistuivat ensimmäiseen Nordlekiin Ruotsissa Karlstadissa v. 1957. Ensimmäinen Nordisk Stämman oli Suomessa v. 1960 ja silloin Ulla ja Hilding esiintyivät TV:ssäkin. Osallistuminen Sidmouthin kansantanssifestivaaleihin Englannissa oli hieno kokemus. Yleisöä oli yli 20 000, esitykset onnistuivat hyvin ja aplodit olivat mahtavat. Yksi tanhutaipaleen upeimmista kokemuksista oli oman ryhmän kilpailuluokitus valiosarjaan. Hildingin mielestä parhaita puolia tanhuharrastuksessa on, että on ystäviä joka puolella. ”Kun esimerkiksi tanssitaan Nordlekin iltamissa, tuntuu joskus, että joka toinen tanssija on tuttu”, sanoi Hilding.

Ystävä on poissa ja ikävämme on suuri.

Eeva ja Veijo Honkanen

Pilkistys

Mikä on selkeä kevään merkki? Sehän on tietty seuramme Kevät-pilkistys. Tänä keväänä sitä vietimme lauantaina 13.4. ja paikka oli sama kuten ennenkin, Kilterin koulun auditorio. Sää ei suosinut meitä tällä kertaa, sillä vettä satoi tosin sehän vie loputkin lumet ja puhdistaa luontoa. Olkaamme siis tyytyväisiä.

Tällä kertaa aloitimme juhlamme kahvitarjoilulla. Siirryimme siitä auditorioon, jossa ohjelma alkoi klo 15.15. Yleisöä ei ehkä huonon sään tai Myyrmäen markkinoiden takia ollut runsaasti.

Pilkistyksemme sai surullisen ja haikean tunnelman. Seuramme perustajajäsen ja pitkäaikainen ohjaaja Hilding Haaparinne siunattiin haudan lepoon samanaikaisesti.

Halusimme aloittaa juhlan Pellinge kontra- tanssilla hänen muistolleen.

Lapsia tällä kerralla oli entistä runsaammin. Oli mukavaa katsella kuinka valtava lapsilauma kirmaa esiintymislavalle täynnä lapsuuden ja nuoruuden intoa. Siinä silmä lepää ja hyväilee mieltä. Jatkuvuus perinteisen kansantanssin suhteen näyttää ainakin meidän seurassa tällä hetkellä lupaavalta. Kiitos kuuluu innostaville ohjaajille.

Spelarit saivat esittää omaa taitavaa soitantoaan, toki innokkaat

pojat ottivat välillä lavan haltuunsa tanssimalla omia koreografioitaan. Toki siitä oltiin erimieltä, mutta toisaalta onhan mukavaa, että olemme saaneet innokkaat pojat mukaan. Liekö siinä mielessä poikien tanssi soittajien aikana niinkään ikävää ???

Allekirjoittaneen mielestä kaunein tanssi tällä kertaa oli Hermannin ja Miinan. Mikäpä on pyörähdellessä valssin tahtiin. Muita tanssejamme oli Yhren kerran – Fyra man engelska ja jos siinä ei hiki virrannut niin ainakin Masurkka avasi hikihanat, niille jotka sitä tanssivat.

Olin kutsunut paikalle erään iäkään rouvan, joka on ommellut erittäin monta kansallispukea. Tiesin hänen tykkäävän kovasti kansantanssista. Kysyin juhlien jälkeen häneltä, että mitäs hän piti juhlistamme. Hän vastasi uskollisena iloiselle karjalaiselle tyyliin että ”noh yksi paha vika siinä oli, koko juhla kesti aivan liian vähän aikaa”. Taisimme siis onnistua.

Näin mieltii Annukka

Tapahtumakalenteri

- 13.5. Påkas pihataalkoot klo 15->
- 19.5. Lastentantsut Seurasaarella, opetus klo 13.15, esitys klo 14
- 12.6. Helsinki-päivä Seurasaaren Antintalolla klo 18
- 14.-16.6. Mahtimeiningit -kesäjuhla Saarijärvellä
- 17.6. Espafolk klo 17
- 28.6.-1.7. Hansapäivät, Pärnu, Viro
- 5.8. Myllyillan harjoitukset Påkaksessa klo 18
- 7.8. Myllyilta Helsingin pitäjän mylly klo 18
- 10.9. Lasten harjoitukset alkavat Arkissa klo 18
- 11.9. Aikuisten harjoitukset alkavat Husaaritien päiväkotiki klo 18

Lisää kansantanssi- ja -musiikkitapahtumia löytyy osoitteesta
www.kansantanssi.fi

Pellinge kontraa Pilkistryksessä.
Pilkistrys-valokuvat Matti Lankinen

Seuraava lehti ilmestyy lokakuussa. Kirjoitukset ja
piirustukset ym. materiaali Tarjalle, Minnalle tai Matille
25.9.13 mennessä.

Tarja Lahtinen, 040-742 3181, tarja.lahtinen@anilabsystems.com
Matti Lankinen, 0400-422 417, matti@spelarit.fi,
Minna Suokas, minna.suokas@kolumbus.fi

YHTEYSTIETOJA:

JOHTOKUNTA 2013:

- * Riitta Kangas, puheenjohtaja, puh. 854 7563,
050-358 6491, riitta.kangas@kolumbus.fi
- * Tarja Lahtinen, sihteeri, puh. 040-742 3181
- * Minna Suokas-Ikonen, puh. 050-302 8012
- * Tuija Pirttikoski, puh. 040-873 6195
- * Anna-Liisa Uusi-Eskola, puh. 044-346 3723
- * Raija Hukkanen, puh. 0400-628 096
- * Juhani Kaivosoja, puh. 040-540 4507

AIKUISRYHMIEN OHJAAJA:

- * Riitta Kangas, puh. 854 7563, 050-358 6491

LAPSIRYHMIEN OHJAAJAT:

- * Tuija Pirttikoski, puh. 040-873 6195
- * Minna Suokas-Ikonen, puh. 050-302 8012

PELIMANNIT:

- * Simo-Pekka Lindström, puh. 040-554 0799

INTERNET:

www.spelarit.fi / www.spelarit.net

Lehti löytyy osoitteesta: www.spelarit.fi/Lehti/